

Víra a děje (dění)

Veškeré děje v našem světě (v našem Vesmíru) jsou podmíněny a závislé na „výkonech víry“, což znamená na výkonech obrovského množství nejrozmanitějších aktivních subjektů. Tyto výkony jsou dvojí povahy: každý subjekt musí vykonávat především a na prvním místě sám sebe, své vlastní „bytí“ (které mu proto není a nemůže být celé předem a naprosto nezávisle na něm predeterminováno), ale zároveň (a to nikoli pouze paralelně, ale v obousměrné souvislosti a závislosti) musí vykonávat i svůj vztah k okolí (k jiným subjektům a také vztahům mezi nimi, k situacím a „tendencím“ atd.). Víra se nemůže uplatnit (uskutečnit a mít vliv) tam, kde nedojde (event. třeba i nemůže dojít) k žádným kontaktům mezi subjekty (tedy k intersubjektivním aktivním vztahům), jejichž předpokladem je nejen vnitřní aktivnost subjektů, které musí vykonávat samy sebe, ale také jejich reaktivnost, jejich reaktivita (tedy jejich vztah k druhým subjektům atd.). Bez víry by tedy nemohly „existovat“ (vskutku ex-sistovat resp. ek-sistovat) žádné subjekty – a v důsledku toho ani žádné intersubjektivní děje, tj. aktivní vztahy mezi subjekty. Nicméně víra se tím nestává žádným způsobem součástí světového dějství; takovou „součástí“ jsou jen výkony aktů víry, na nichž se ten či onen subjekt aktivně podílí (a ovšem jejich výsledky, z nichž některé mají jakousi „vlastní“ setrvačnost, pak více či méně nezávislou na příslušných subjektech, ale závislou naproti tomu na aktivitě jiných, dalších subjektů, které se tak řadí do souvislosti jakéhosi „tradování“, bez něhož by ovšem „svět“ také nemohl existovat). Veškeré děje jsou tak možné jen díky „víře“ resp. jednotlivým aktům víry, ale také díky reaktivitě subjektů a posléze i jejich schopnosti v rámci reaktivity přebírat v podobě „tradic“ něco z toho, co „utvářely“ a „nesly“ určité jiné subjekty předchozí. To, co vnímáme (zejména smyslově, ale nejenom smyslově v senzualistickém smyslu) jako věci, realitu, „svět“, je jenom vnější, předmětná stránka skutečného plnokrevného dění. Dosavadní filosofická a zejména přírodovědecká tradice však je charakteristická tím, že se převážně nebo dokonce výlučně orientuje na tuto předmětnou stránku.

(Písek, 080719-3.)